

Віктор Мазярчук

21.07.2014

Етапи введення санкцій ЄС, США та іншими країнами проти Росії

Етапи введення санкцій

Санкції введені країнами G7, ЄС та іншими країнами проти Російської Федерації з метою змусити Росію припинити фінансування, озброєння та постачання зброї для терористів на схід України та деескалації конфлікту.

З самого початку передбачалось, що санкції будуть вводиться поетапно:

- перший етап — обмеження співробітництва з РФ;
- другий етап — обмеження на поставки окремих видів технологій для РФ;
- третій етап — секторальні санкції, направлені на обмеження розвитку окремих секторів економіки РФ.

Перший етап санкцій — запроваджений 06.03.2014. Він містив призупинення переговорного процесу Євросоюзу і Росії про пом'якшення візового режиму та нової угоди про партнерство, крім того, під санкції підпадала група колишніх українських можновладців на чолі з В.Януковичем (Council Decision 2014/119/CFSP¹). Окрім цього, був призупинений процес підготовки до майбутнього саміту країн G8, в якому мала приймати участь Росія (відбулося повернення до проведення саміту в форматі G7).

Другий етап санкцій – 17.03.2014 міністри закордонних справ країн-членів ЄС прийняли рішення перейти до другого етапу санкцій і ввели обмеження у вигляді заборони на в'їзд і заморожування активів для 21 чиновників з РФ та Криму (Council Decision 2014/145/CFSP²). Таким чином, список російських чиновників, які підпадають під санкції у зв'язку із захопленням Криму, досяг 33 осіб. Цього ж дня санкції проти семи представників Росії, а також Януковича і Медведчука ввели США.

18.03.2014 про введення візових, а згодом і економічних санкцій проти Росії заявила Японія.

19 .03.2014 фінансові та візові санкції проти 12 громадян України і Росії ввела Австралія.

20.03.2014 нові санкції проти Росії ввели США: був розширений список громадян Росії, яким заборонено в'їзд в США і чиї активи на території США будуть заморожені. До санкцій також приєдналась Британія та Канада.

21.03.2014 в санкційний список ЄС додали імена ще 12 російських чиновників, а 29.03.2014 поширила санкції ще 15 осіб.

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1405941832053&uri=CELEX:32014D0119>

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1405942933504&uri=CELEX:32014D0145>

28.04.2014 США ввели додаткові санкції проти семи депутатів Держдуми Росії і заморозили активи 17 компаній, які наближені до президента РФ Володимира Путіна. Також США заборонили поставки високотехнологічних товарів, які Росія може застосувати у військових цілях. Цього ж дня ЄС розширили список ще на 15 осіб.

29.04.2014, слідом за США про додаткові санкції оголосили Японія, Канада та Рада ЄС. Санкції стосувались обмежень на отримання віз для окремих політиків і бізнесменів. Список Канади також включав дві російські кредитні організації: «Експобанк» і «Росенергобанк».

Враховуючи те, що Росія не зупинила деескалації конфлікту на Сході України та постачання зброї та терористів США вводять додаткові обмеження до державних підприємств воєнно-промислового комплексу Росії. Так, 16.07.2014 санкції ухвалив уряд США. Під їх дію потрапили компанії: корпорація «Алмаз-Антей» та концерн «Калашников», НПО «Іжмаш» та «Базальт», НВК «Уралвагонзавод», КБ «Приборобудування». Під дію санкцій також потрапили компанії нафтогазового сектору: «Новатек», «Роснефть», «Внешэкономбанк», «Газпромбанк» (також включено Феодосійське підприємство із забезпечення нафтопродуктами АР Крим). Також санкції введені проти віце-спікера Держдуми Сергія Неверова, помічника президента Росії Ігоря Щеголева, міністра у справах Криму Олега Савельєва, терориста з Донецька О. Бородая.

17.07.2014 санкції проти Росії розширив і ЄС. Зокрема, ЄБРР доручено припинити фінансування нових проектів в Росії, а Європейському інвестиційному банку – призупинити програми співпраці (в 2013 році фінансування по лінії ЄБРР склало близько \$2,5 млрд, ЄІБ – \$1,4 млрд). Окрім цього, доручено Єврокомісії та зовнішньополітичній службі ЄС представити пропозиції з блокування будь-яких видів інвестицій в економіку Криму і закликав «всі фінансові інститути утримуватися від фінансування проектів, які прямо чи опосередковано визнають входження Криму до складу РФ». У порівнянні з санкціями, введеними США, європейські санкції щодо агресора є більш м'якими, що пояснюється значною залежністю економік країн ЄС від Росії та прямим підкупом Росією окремих європейських політиків.

«Точка неповернення» – 17.07.2014 в Донецькій області терористи ДНР збили Боїнг-777 неподалік Донецька, в результаті теракту загинули 298 пасажирів та членів екіпажу — переважно європейців.

25.07.2014 ЄС оприлюднив додаткові санкції щодо Росії. Під дію санкцій потрапили: голова ФСБ Росії О.Бортніков, секретаря Радбезу РФ М.Патрушев, голова Служби зовнішньої розвідки Росії, экс-прем'єр-міністр М.Фрадков, заступник секретаря Радбезу Росії Р.Нургалієв, экс-спікер Держдуми РФ Б.Гризов, президент Чечні Р.Кадиров і губернатор Краснодарського краю О.Ткачов тощо. Також під санкції підпадають терористичні організації «Луганська народна республіка», «Донецька народна республіка», Федеративна держава Новоросія, «Міжнародний союз громадських об'єднань», радикальна воєнізована організація «Соболь» та інші.

Третій етап санкцій

16.07.2014 США ввели перші санкції щодо ключових секторів російської економіки. Під санкції потрапили «Роснафта», газова компанія «Новатек», державні Зовнішекономбанк і Газпромбанк. Проти підприємств російського оборонно-промислового комплексу: корпорації «Алмаз-Антей», «Іжмаш», концерну «Калашников», НВО «Базальт», «Уралвагонзаводу» і КБ Приладобудування, НПО Машинобудування, КРЕТ, «Сузір'я». Також санкції були введені проти кількох російських політиків і військових, а також представників антиурядових сил на Україні.

25.07.2014 США відмовилася підтримувати проекти Світового банку в Росії.

29.07.2014 ЄС прийняв рішення про введення третього рівня санкцій проти РФ. Санкції стосуються енергетичного та фінансового секторів, продукції військового та подвійного призначення (Council Regulation (EU) No 833/2014)³.

Фінансові санкції передбачають обмеження для російських банків (ті включно з тими, що мають частку державної власності вище 50%) щодо їх виходу на кредитний ринок і використання фінансових інструментів з терміном дії більше 90 днів. Також заборонено випуск держбанками євробондів і випуск акцій на користь європейських власників. Такі ж обмеження стосуватимуться державних інститутів РФ, корпорацій і агентств з часткою державної власності понад 50%. У сфері енергетики санкції стосуватимуться нафтового сектора і передбачають заборону експорту і реекспорту до Росії високотехнологічного обладнання.

30.07.2014 Міністерство фінансів США вводить обмеження на експорт товарів і технологій для російських нафтових проектів. Рада Європейського Союзу офіційно прийняла додаткові обмежувальні заходи, збільшивши списку санкцій до 95 фізичних осіб і 23 компанії.

Для отримання більш детальної інформації, будь ласка, звертайтеся:

Віктор Мазярчук - victor.maziarchuk@odfoundation.eu

³ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2014.229.01.0001.01.ENG